

Fahanka kooxda adeega loogu yeesho “Kurayda qabta leh baahiyaha taageerada dhexdhexaadka ah”

Maxaa hagahan loogu talo galay inuu qabto?

Dhammaan carruurta waxay u baahan tahay heerka taageerada ee qoyskeeda in caafimaad qab lagu joogo, badbaado, iyo farxad. Carruurta qaba naafooyinka garaadka iyo koriinka (I/DD) waxay u baahan tahay caawimada ka saraysa oo ka dheer waxa caadiga u ah dhammaan carruurta. Hgahan waxa uu kaa caawiyaa inaad fahanto waxa uu yahay adeega kooxda, sida go'aan looga gaadho, iyo waxa la samaynayo haddii aad diido kooxda adeega ilmahaaga. Macno ma leh waxay tahay adeega kooxda ilmahaaga loo magacaabay, ha iloobin in aad hogaamin doonto go'aan ka gaadhida waxay yihiin adeegyada ilmahaagu helayaa.

Waa maxay Qiimaynta Baahiyaha Oregon?

Qiimaynta Baahiyaha Oregon (ONA) waxay naga caawiyaan gaadhida hiigsigaaga nidamka taageerooyinka ay fududahay in la isticmaalo iyo jawaab degdeg ah u ah awoodaha iyo tilmaanta dadka naafada ah iyo qoysaskooda.

Qiimaynta Baahiyaha Oregon waa agab uu isticmaalo Xafiiska Adeegyada Naafada Koboceed (ODDS) si loo helo macluumaad ku saabsan waxa uu yahay nooca caqabadaha ilmahaaga uu qabo haddii aanay haysan taageero. Waxaa dhammaystiray qofka loogu yeedho Qiimeeya, oo wata caawimada ka timid adiga, ilmahaaga, iyo dadka kale ee aad doorato.

Macluumaadka waxaa loo isticmaalaa inay caawiso adiga, ilmahaaga iyo kuwan aad doorato inay kaa caawiyaan qorshaynta, uu ka hadlo wax ku saabsan nooca ay tahay taageerooyinka waa mida ugu wanaagsan ilmahaaga.

Qiimaynta Baahiyaha Oregon (Oregon Needs Assessment) ma aqoonsato sida ilmahaaga loo taageeri doono, ama waxa caawin doono ilmahaagu inuu gaadho hadafyadaada — la sameeyo muddada nidaamka Taageerada qorshaynta gaarka ah. Adiga, ilmahaaga, iyo kuwa kale ee aad doorato, waxay go'aamin doonaan waxa ay tahay taageerada sida wanaagsan u buuxin doontaa baahiyaha ilmahaaga oo ka caawin doonto inay gaadhaan hadafyadooda. Qiimaynta Baahiyaha Oregon ee ilmahaaga waa adeega ka yimaada kooxda oo ah hal qayb oo nidaamka qorshaynta ah.

Sababtee ayay kooxaha adeegu muhiim u yihiin?

Haddii ilmahaagu helo adeegyada naafanimda koriinka sidaa hal ma mid ah taageerooyinka nolosha ilmahaaga, kooxdooda adeega waxay go'aan ka gaadhaa saacadaha u badan ee adeeg bixiyaha daryeelka (“adeeg bixiyaha”) waxaa la bixin doonaa si loo taageero ilmahaaga bil kasta. Kooxdaha adeega sidoo kale waxau go'aan ka gaadhaan inta ay leegtahay adeeg bixiyaha inta la siin doono marka ay taageeraan ilmahaaga.

Sidee loo go'aamiyay adeega kooxda ilmahaaga?

Su'aalaha gaarka ah ee Qiimaynta Baahiyaha Oregon waxaa loo isticmaalaa in go'aan lagaga gaadho kooxda adeega ilmahaaga. Hagahan waa uu sii socon doonaa si uu u sharaxo dhab ahaan sida ay u shaqayso.

Sidee adeegyada kooxda loo habeeyaa?

Kooxaha adeega marka koowaad waxaa abaabula da'da qofka, sida dhallaan/socod barad (dhalasho ilaa 3), ilma yar (4 ilaa 11), kuray (12 ilaa 17), qof wayn (18+). Gudaha heerka da' kasta, waxaa jira kooxaha adeega oo kala duwan oo ku salaysan baahiyaha taageerada.

Maxaa sabab in qof loo qoondeeyo Kuray: Kooxda adeega dhexdhexaadka ah?

Qofka waxaa loo qoondayn doonaa koodan adeega iyaddoo ay sababtay wax ka mid ah kuwan soo socda:

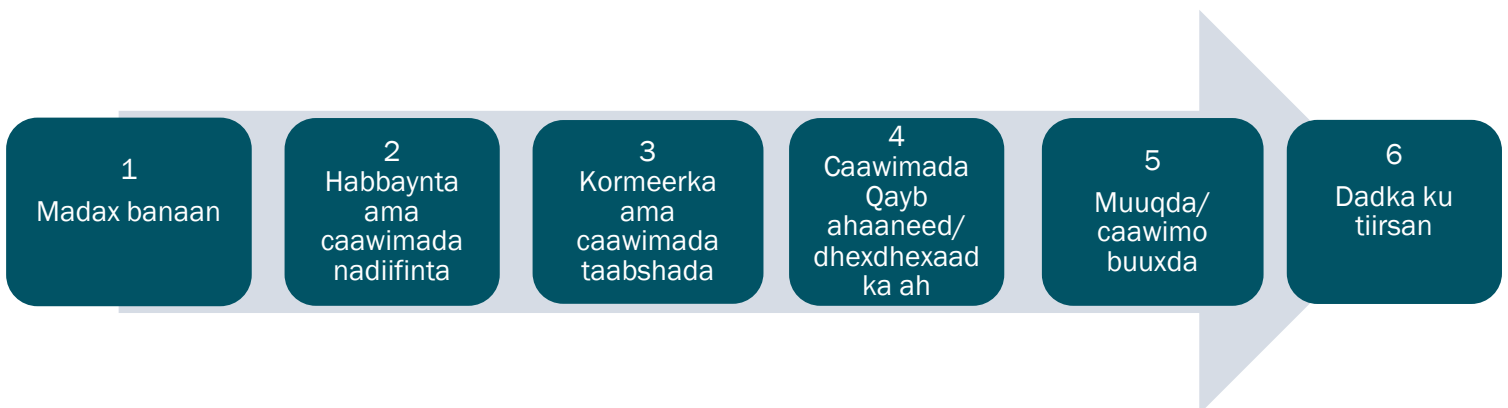
- dhexdhexaad baahiyaha taageerada guud ee la xidhiidha naafanimada ilmahaaga.
- taageero waxku ool ah hal ama labba dhinac, sida maaraynta lacagta
- baahiyaha taageerada caafimaadka iyo dhaqanka aan u baahnayn taageero dheeraad ah.

Dadka ku jira xiliga Kuraynimada: Kooxda adeega dhexdhexaadka ah dhammaan waa shakhsiyaad gaar ah. Waxay ku jiraan isla koox adeeg sababtoo ah nooca heerka caafimada ay u baahan yihiin waa isku mid.

Waa maxah baahida taageerada guud heelka qiimaynta Kurayga: Dhexdhexaad ah?

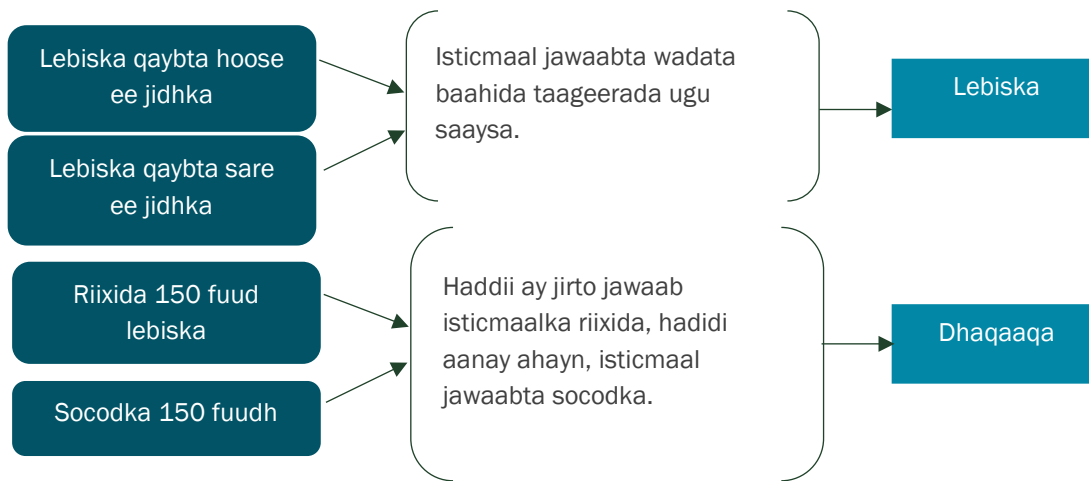
Si loo qiyaaso baahida taageerada guud, xooga waxaa la saarayaa jawaabaha Qiimaynta Baahiyaha Oregon su'aasha ku saabsan hawlaha nolosha maalinlaha ah iyo hawlaha waxtarka u leh nolol maalmeedka (ADLs/IADLs). ONA waxay waydiisay wax ku saabsan hawlaha badan oo kala duwan oo ah nolol maalmeedka iyo inta ay leegtahay taageerada qofka u baahan hawlahaan.

Su'aal kasta, jawaabaha waxay yihiin qiyaasta laga bilaabo 1 ilaa 6. Qiyaasta su'aal kastaa waxay u eegtahay:

Jawaabaha su'aalaha qaarkood ee ONA waxaa loo isticmaalaa si loo abuuro hal buundada guud ahaaneed Baahida Taageerada Guud (GSN) buundo.

Jawaabaha koowaad ee ku saabsan lebiska iyo dhaqaaqa ONA waxaa la isugu xidhaa labba sheey:

Markaa, lebiska iyo dhaqaaqa sara lagu muujiyay waxaa lagu daraa labba iyo toban jawaabaha su'aalaha kale ee ku jira ONA. Afar iyo toban jawaabood oo lagu daray waa:

Xidhashada / Iska bixinta kabbaha	Cunista	Sixada musqusha	Tuushaka/ maydhashada
Nadaafada Afka	Nadaafada kale ee guud	Shaqada guriga	Samee cunto fudud
Dharmaydhka	Isticmaal gaadiidka dad waynaha	Maamulka lacagta	Wax iibsiga fudud
	Lebiska	Dhaqaaqa	

Haddii aad doorato inaanaan ka jawaabin su'aasha ONA ama su'aasha aanay habboonayn, jawaabtaas waxa la siiyaa buundo ah 1. Haddii hawsha aan la isku dyeyin iyaddoo ay sababtay xaalad caafimaad ama walaaca badbaadada, jawaabtaas waxaa la siiyaa buundo ah 6.

Jawaabaha afar iyo tobankan su'aalood waa lagu daraa oo wadartu waxay noqon doontaa 14 iyo 84. Lambarada waxaa loogu yeedhaa buundada GSN. Kurayda leh buundada GSN ee u dhacaysa 34 iyo 53 waxaa loo qoondeeyaa Kurayga. Kooxda adeega dhexdhexaadka ah Haddii aad jeceshahay inaad aragto Qiimaynta Baahiyaha Oregon ee ilmahaaga si aad u aragto inta buundo ee uu helay, waxaad ka heli kartaa Isuduwaha Adeegyada.

Haddii aad khilaafto kooxda adeega loo qoondeeyay ilmahaaga

Adiga, iyo kuwan ku jira nolosha ilmahaaga, waxay si wanaagsan u fahmaan waxa ilmahaagu u baahan yahay si ay ugu guul gaadhaan hadafyadooda. Waxaad leedahay xaq iyo dookhyada marka aanad aqbali go'aamada la gaadho ee ku saabsan adeegyada iyo taageerada ilmahaagu helo.

Linkigan hoose waxa uu faahfaahiyaa tallaabooyinka aad qaadi karto haddii aad aqbali waydo. Boggan waxay qeexayaan marka ilmahaagu uu u qalmo ka reebid aiyo sida loo soo xareeyo iyaga, siiba heerka dhegaysiyada iyo xuquuqaha rafcaanka iyo nidaamka.

Codso dhegaysi: <https://www.oregon.gov/odhs/idd/Pages/hearings.aspx>

Codso ka reebitaan:

<https://www.oregon.gov/odhs/idd/Pages/exceptions.aspx>

Ilaha

Halka wax badan lagu baranayo

Macluumaadka dheeraadka ah ee kus aabsan sida haykalka kooxda adeega loo horumariyay iyo waxay yihiin tallaabooyinka onlaynka xiga.

<https://www.oregon.gov/odhs/compass/Pages/service-groups.aspx>